

Lav et arrangement med RÆSON

RÆSON på Det Kongelige (gratis)

Vidensfestival 2018 udsolgt på rekordtid – 2019 i salg nu

RÆSON på DOKK1 (gratis)

Tabel 1. Udvalgte spørgsmål om politikerlede fra valgundersøgelserne 1971-2015

	71	73	75	77	79	81	84	88	90	94	98	01	05	07	11	15
Direkte adspurgt til tillid: "Hvor stor tillid har du til danske politikere i almindelighed?" (Andel "stor" + "meget stor tillid")	.	.	.	.	.	.	.	.	.	54	60	66	70	70	60	47
Pragmatisk tillid: "Man kan i almindelighed stole på, at politikerne træffer de rigtige beslutninger for landet." (PDI: enig + uenige)	34	8	+8	6	9	+5	+5	10	3	6	15	34	31	21	12	1
Responsivitet: "Politikerne tager gennemgående for lidt hensyn til hvad vælgerne mener." (PDI: uenig + enige)	+54	+63	+65	+49	+48	+41	+41	.	+63	+68	+41	+36	+22	+25	+23	+40

Kilde: Rune Stubager m.fl. (2016). Danske vælgere 1971-2015. En oversigt over udviklingen i vælgeres holdninger mv. Uden sted: Det Danske

Roger Buch Myten om politikerlede

13.08.2016

Den offentlige debat flyder i øjeblikket over med demokratisk krise og politikerlede, men er den politikerlede egentlig større, end den plejer? Ikke hvis vi tager det lange lys på og kigger på de kolde fakta, skriver Roger Buch.

Af Roger Buch, ph.d. i statskundskab og forskningschef i samfundsfag ved Danmarks Medie- og Journalisthøjskole

Den offentlige debat flyder i disse år over med demokratisk krise, politikerlede og mistillid. Hvad er årsagen?

Politikerne skyder på medierne, og deres urimelige behandling af politikerne. Medier og journalister svarer, at politikerne jo ikke svarer på spørgsmålene, og derfor må have med grovfilen. Eksplosionen i mængden af nyheder, med nyhedsudsendelser døgnet rundt, internettet og mobilen og politikere som skriver på Facebook og Twitter dag og nat bruges også som forklaring. De sociale medier og nettets rå, primitive og uintelligente debatkultur er et forklaringskapitel for sig.

Partierne peger på modstandernes løftebrud. Andre peger på dobbeltmoralen i kommunerne med lønstigninger til borgmestre og kommunalpolitikere efter syv års smalhals for de ansatte og borgere og på samme måde med Folketinget som med den ene hånd forringer pensionsvilkårene for borgerne, og med den anden hånd fastholder gunstige regler for folketingsmedlemmer og ministre. Andre igen peger på EU's

RÆSON udkommer på tryk 4 gange årligt og hver dag på nettet, hvor udvalgte artikler er gratis. Årsabonnement: 250 kr. (200 for studerende og pensionister)

[Køb abonnement »](#)

RÆSON33 FORÅR 2018: FINDES BLÅ BLOK? FINDES RØD?

RÆSON32 VINTER 2017: HAVDE VI VIDST DET...

voksende magt eller på at politikerlede er en naturlig ting under økonomiske kriser. Et ottende hold giver flygtninge og indvandrere skylden.

Ja, forklaringer er der nok af, men er der overhovedet noget at forklare? Er der mere demokrati- og politikerlede end tidligere? Tja, på kort sigt en smule mere. Utilfredshed eller direkte lede ved politikere er målt på mange måder i valgundersøgelserne ved alle valg siden 1971, men desværre ikke særligt konsekvent, hvilket betyder, at der ikke findes mange lange tidsserier. Hvis der først fokuseres på de seneste 25 år, ses det i tabel 1, at når borgerne spørges direkte til tilliden til politikerne, var tilliden stigende og toppede i 2005/2007 for derefter at falde kraftigt. Efter en periode med klart flertal i befolkningen, som har tillid til politikerne, er det nu igen kun halvdelen af borgerne, som har tillid til politikerne.

Efter en periode med klart flertal i befolkningen, som har tillid til politikerne, er det nu igen kun halvdelen af borgerne, som har tillid til politikerne.

Samme billede ses for den pragmatiske tillid, som handler om, hvorvidt vælgerne stoler på, at politikerne træffer de rigtige beslutninger for landet: en stigning fra 1990 indtil toppunktet i 2005 og herefter fald. Faldet har ført den pragmatiske tillid tilbage til niveauet fra slutningen af 1980'erne og starten af 1990'erne, men der ses endnu lavere vurderinger tidligere i 1980'erne og i 1970'erne. Alt i alt er der altså i de senere år faldende tiltro til, at politikerne træffer de bedst mulig beslutninger for landet – halvdelen af borgerne tror på det, den anden halvdel tror ikke på det.

Substantielt er det ikke svært, at finde forklaringer på den svagere tiltro til politikernes beslutningsevne. Der er i dag bred enighed om, at regeringens økonomiske politik op mod krisen i 2008 ikke var hensigtsmæssig og var med til overophedningen af økonomien og til at puste boligboblen yderligere op – læs mere om dette her: <http://videnskab.dk/politologisk-arbog-2013/danmarks-selvskabte-okonomiske-krise-et-okonomisk-og-politisk-paradoks>.

Også bekæmpelsen af krisen kan der sættes store spørgsmålstegn ved, både i forhold til den grundlæggende finans-/gældspolitik og i forhold til arbejdsmarkedspolitikken. Den store fokus – i Danmark og EU – på, at undgå offentlig underskud og gældsætning har formentlig været med til, at forværre og forlænge krisen. Et konkret og særligt dansk eksempel på dette er vækstkommuner, som under krisen ikke kunne bygge nye skoler og daginstitutioner, som de havde både brug for og råd til, men som de ikke måtte bygge på grund af regeringens stramme styring af kommunernes byggeaktiviteter. Samtidig gik titusindvis af bygningsarbejdere arbejdsløse. Arbejdsmarkedspolitikken fokus på at øge arbejdsuddrevet og viljen til at tage arbejde – forkortelse af dagpengeperioden, sænkelse af ydelser mv. – var nærmest virkningsløs og skabte store menneskelige tab.

Et sidste eksempel på manglende tiltro til politikernes beslutningsevne kan være udlændingepolitikken, hvor befolkningen ofte har været skeptisk i forhold til den førte politik.

Men betragtes tidsperioden i tabel 2 i sin næsten 45-årige helhed, er det tydeligt, at denne skepsis er standarden mere end undtagelsen: Borgerne har i det meste af de fire årtier været lunkne i vurderingen af politikernes beslutningsevner – undtagelsen er i

VERDEN'S MAGTER (2017)

RÆSON31: HVEM HAR BRUG FOR USA?

RÆSON30: VESTAGER

RÆSON29: EN NY VERDEN

TIDSLINJE

SENESTE 30 ARTIKLER FRA 3. APR TIL DAGS DATO

10 MEST LÆSTE ARTIKLER IDAG

1. [Niels Jespersen: Kan et lønmodtagerparti repræsentere arbejdsgiverne?](#)
2. [Lars Køhler: Hvorfor dansk politik dog ikke bryster sig af tallene i Medborgerskabsrapporten i stedet for at begrave dem, er uden for min fatteevne](#)
3. [Jonas Fruensgaard: Lulas fængselsdom splitter Brasilien](#)
4. [Noa Redington og Liselotte Lyngsø i RÆSON33: Ti politiske dagsordner, der former fremtidens Danmark](#)

virkeligheden 2001-2007, hvor der var en mere positiv vurdering. Når det kommer til responsiviteten – politikernes lydhørhed – er skepsis endnu større. Et flertal af borgerne har konsekvent siden 1971 været enig i at politikerne tager for lidt hensyn til borgernes meninger. Efter en top af skepsis 1988-1990 falder skepsissen og ligger på et historisk lav punkt 2005-2011 og stiger så kraftigt i 2015. Den manglende tro på lydhørhed i 2015 var dog ikke lige så udbredt som i 1990-1994, men er cirka som det generelle billede i 1977-1984 og 1998-2001.

Tabel 1. Udvalgte spørgsmål om politikerlede fra valgundersøgelserne 1971-2015

Tabel 1. Udvalgte spørgsmål om politikerlede fra valgundersøgelserne 1971-2015

	71	73	75	77	79	81	84	88	90	94	98	01	05	07	11	15
Direkte adspurgt til tillid: "Hvor stor tillid har du til danske politikere i almindelighed?" (Andel "stor" + "meget stor tillid")	.	.	.	.	.	.	.	.	.	54	60	66	70	70	60	47
Pragmatisk tillid: "Man kan i almindelighed stole på, at politikerne træffer de rigtige beslutninger for landet." (PD: enig + uenige)	34	8	+8	6	9	+5	+5	10	3	6	15	34	31	21	12	1
Responsivitet: "Politikerne tager gennemgående for lidt hensyn til hvad vælgerne mener." (PD: uenig + enige)	+54	+63	+65	+49	+48	+41	+41	.	+63	+68	+41	+36	+22	+25	+23	+40

Kilde: Rune Stubager m.fl. (2016). Danske vælgere 1971-2015. En oversigt over udviklingen i vælgeres holdninger mv. Uden sted: Det Danske Valgprojekt.

Hvad er konklusionen om politikerlede? Der er i øjeblikket mere politikerlede end for fem-syv år siden, men politikerleden ligger på samme fundamentale niveau, som den har gjort de seneste 45 år.

Det er diskutabelt om det overhovedet er berettiget at tale om "lede" – halvdelen af borgerne har ikke tillid til politikerne, halvdelen af borgerne stoler ikke på, at politikerne træffer de rigtige beslutninger for landet, og langt de fleste mener, politikerne tager for lidt hensyn til vælgeres meninger – men er det reelt udtryk for lede? Måske er træthed, manglende tiltro eller skepsis mest rammende, eller måske er det endnu mere præcist, at tænke på problemet som en længsel, noget som savnes eller efterspørges. Vælgerundersøgelserne er ikke særligt brugbare til at indkredse, hvad det er for en længsel, som rør sig i vælgerhavet i øjeblikket.

Tre impressionistiske bud på vælgerhavets længsel kan være:

(1) Længslen efter ægte politikere. Politikere som er i politik, fordi de brænder for en sag eller for et bedre samfund, og ikke blot for egne ambitioner og karriere. Politikere som ikke er underkuede af partidisciplinen. Politikere som holder fast i deres grundholdninger, kommer med forslag, fordi de mener det, og ikke på grund af strategiske mål, for at tækkes vælgerne, eller for at sikre genvalget eller magten. Politikere som ikke taler udenom, men siger tingene direkte, og svarer på spørgsmålene. Politikere, som ikke er bange for at satse og eventuelt tage fejl. Politikere, hvor vi kan føle, at det er den troværdige person selv vi ser og ikke en rolle eller iscenesættelse.

(2) Længslen efter noget nyt. Det er næppe tilfældigt, at flere af de seneste ti års partidannelser handler om noget nyt: Ved valget i 2007 "Ny Alliance", der senere blev til "Liberal Alliance", ved seneste valg "Alternativet" og ved næste valg formentlig "Nye Borgerlige". Fremskridtspartiets stifter Mogens Glistrup talte allerede i 1970'erne om "De forenede gammelpartier", hvilket også udtrykte dels længslen efter noget nyt, dels at det kan være lige meget hvem, som har magten: politikken er den samme. Senest fik længsel efter noget nyt et knæk, da mange vælgere blev skuffet over Helle Thorningss regering, der efter 10 års VK-regering på mange punkter førte den samme politik. I netop den skuffede længsel ligger formentlig en væsentlig del af forklaringen på de seneste års lille stigning i politikerleden.

(3) Længslen efter mindre ævl og kævl. Ønsket om at slippe for politikere som ikke vil tale om egen politik, egne resultater eller egne synspunkter, men hellere taler om modstanderen eller den forrige regerings fejl. Skandalesager som oversvømmer medierne i uges-, månedes- og nogle gange årevis: Skattesagen, tøjsagen, gyllegate... Der savnes politikere, som står ved deres fejl og siger klart undskyldt, frem for at tale udenom eller nægte at svare.

5. [Ota Tiefenböck: Orbáns valgsejr er et nederlag for Bruxelles](#)

6. [Morten Dahlin: DR bør genopfinde sig selv](#)

7. [Jeppe Juhl: De store mediers kulturradikale meningsstyranni og den påståede "objektive" journalistik vil langsomt fortone](#)

8. [Velfærdspolitik: Hvad er konkurrencestaten?](#)

9. [Nikolaj Villumsen: Hvor er regeringen i kampen mod Islamisk Stat?](#)

10. [Peter Nedergaard om Tyskland i RÆSON33: Magtfuldt og ustabil](#)

SENESTE ARTIKLER

12. APR, 2018 | GRATIS

[Niels Jespersen: Kan et lønmodtagerparti repræsentere arbejdsgiverne?](#)

12. APR, 2018 | KUN FOR ABONNENTER

[Jonas Fruensgaard: Lulas fængselsdom splitter Brasilien](#)

11. APR, 2018 | KUN FOR ABONNENTER

[Noa Redington og Liselotte Lyngsø i RÆSON33: Ti politiske dagsordner, der former fremtidens Danmark](#)

11. APR, 2018 | KUN FOR ABONNENTER

[Ota Tiefenböck: Orbáns valgsejr er et nederlag for Bruxelles](#)

10. APR, 2018 | GRATIS

[Morten Dahlin: DR bør genopfinde sig selv](#)

10. APR, 2018 | KUN FOR ABONNENTER

[Christian Weber: Er Italien på vej mod en ny republik?](#)

7. APR, 2018 | GRATIS

[Nikolaj Villumsen: Hvor er regeringen i kampen mod Islamisk Stat?](#)

7. APR, 2018 | KUN FOR ABONNENTER

[Peter Nedergaard om Tyskland i RÆSON33: Magtfuldt og ustabil](#)

6. APR, 2018 | KUN FOR ABONNENTER

[Thomas Lie Eriksen: Er USA stadig på 'den rigtige side af historien'?](#)

6. APR, 2018 | GRATIS

[Anahita Malakians: Der er ingen retssikkerhed i det nye familieretlige system](#)

4. APR, 2018 | GRATIS

[Niels Bjørn Grund Petersen: Det er mere eller mindre omkostningsfrit for politikere at bruge alternative fakta for at overbevise og tiltrække vælgere](#)

4. APR, 2018 | KUN FOR ABONNENTER

[Bjørn Lomborg om den globale klimaløsning: "Det kommer aldrig til at ske"](#)

4. APR, 2018 | GRATIS

[Politisk Salon: De temaer, der afgør det næste valg](#)

3. APR, 2018 | KUN FOR ABONNENTER

[Camilla T.N. Sørensen i RÆSON33: Silkevejen – Xi's store satsning](#)

3. APR, 2018 | KUN FOR ABONNENTER

[Stijn van Kessel: "Hvis de EU-skeptiske partier](#)

De tre længsler kan ses som udtryk for gode jordnære værdier, men på den anden side er det måske urimelige krav? Hvor mange almindelige mennesker er rigtigt ægte i det daglige arbejde, eller trækker vi bare i rollen, som den interesserede frisør, den ærlige tøjsælger eller bankmand, eller den engagerede skolelærer? Og vil vi virkelig noget nyt, eller er fx det uændrede skattetryk siden 1988 udtryk for, at vi reelt ønsker mere af det samme. Og ja ævl og kævl er trættende, men hvor meget ævl og kævl er der ikke i familien, på arbejdspladsen, eller i sportsforeningen? Stiller vi i virkeligheden krav til politikerne, som vi ikke selv kan leve op til? Eller kan vi med rette stille særlige krav til folkevalgte?

UANSET SVARET PÅ DETTE SPØRGSMÅL, står vi tilbage med 45 års utilfredshed med politikerne. Hvad betyder den konstante skepsis overfor politikerne i næsten et halvt århundrede – er demokratiet så ikke ved at bryde sammen? Nej, tværtimod. Den mest generelle og samtidig længste og mest hyppige måling af demokratets tilstand er den som Eurobarometeret siden 1973 har gennemført i Danmark og de øvrige EU lande. Udviklingen har for Danmark været ekstremt positiv, som det ses i figur 1. Fra dyb utilfredshed i 1973 og mindre end 50 pct. borgere, som var tilfredse med demokratiet, til omkring 90 pct. tilfredshed de seneste 15 år. Udviklingen bliver endnu mere positiv, når der sammenlignes med EU som helhed, hvor tilfredsheden ligger på 50-60 pct.

Et mere detaljeret blik på EU-landene i tabel 2, viser at Danmark er i særklasse. I 13 af de 28 EU lande er det under halvdelen af befolkningen, som er tilfredse med demokratiet, mens det i Danmark er hele 88 pct. Kun Luxembourg (85 pct.) og Sverige (80 pct.) er i nærheden af Danmark i samlet andel tilfredse. Men ses der kun på gruppen af meget tilfredse er den 38 pct. i Danmark mod godt det halve i Luxembourg (26 pct.) og Sverige (19 pct.). Demokratiets sundhedstilstand har i Danmark fra starten af 1990'erne ligget i top og siden år 2000 har Danmark endda været i en klasse for sig.

I et 40-årigt perspektiv er udviklingen altså markant og positiv, men der ses dog også en vis tilbagegang siden efteråret 2007, hvor tilfredsheden topper med lidt mere end 94 pct. borgere, der var tilfredse med det danske demokrati. Siden 2013 har tilfredsheden ligget på 85-89 pct. tilfredse borgere, hvilket er lavere end toppunktet i 2007, men også er klart over niveauet i 1990'erne, hvor Danmark nåede toppen i EU. Set i forhold til det generelle syn på demokratets sundhedstilstand, er det altså at skyde helt forbi målet at tale om demokratisk krise. Det er reelt langt mere rimeligt at nå til den modsatte konklusion: Demokratiet har stort set aldrig haft det bedre, og efter borgernes mening har demokratiet det bedre end i de øvrige EU-lande. I virkeligheden burde vi gruble mere over Danmarks demokratiske superklasse end over de seneste års beskedne fald.

Figur 1. Andel borgere som er nogenlunde tilfredse eller meget tilfredse med demokratiet i eget land. Danmark og EU samlet 1973-2016. Procent.

kommer til at fylde mere i de nationale regeringer, kan det på sigt betyde, at man må sætte den europæiske integration på pause”

2. APR, 2018 | GRATIS

RÆSON på DOKK1 tirsdag 17. april: Mød Uffe Elbæk

2. APR, 2018 | GRATIS

RÆSON33 FORÅR 2018: Findes blå blok? Findes rød?

2. APR, 2018 | GRATIS

Køb bogen Verdens Magter: “Generelt en af de bedste og mest grundige aktuelle globale analyser...”

2. APR, 2018 | GRATIS

Stine Bosse: Hvorfor har vi tøvet overfor Rusland?

2. APR, 2018 | GRATIS

Harun Demirtas: Hvis ikke man skal anerkende de offentligt ansattes kæmpe indsats nu, hvornår skal man så?

30. MAR, 2018 | KUN FOR ABONNENTER

Anna Libak: “Det bliver et udlændingvalg, og selvom S har udfærdiget en ny politik, så mener de ikke noget, som de borgerlige ikke allerede har sagt og ment i årevis”

30. MAR, 2018 | KUN FOR ABONNENTER

Mrutyuanjai Mishra: Kan Macron skabe en ny begyndelse for indo-europæisk samarbejde?

29. MAR, 2018 | KUN FOR ABONNENTER

Rune Stubager om partiledernes betydning: “Af de nyere partier er det endnu kun Dansk Folkeparti, der for alvor har klaret en udskiftning af en karismatisk partileder”

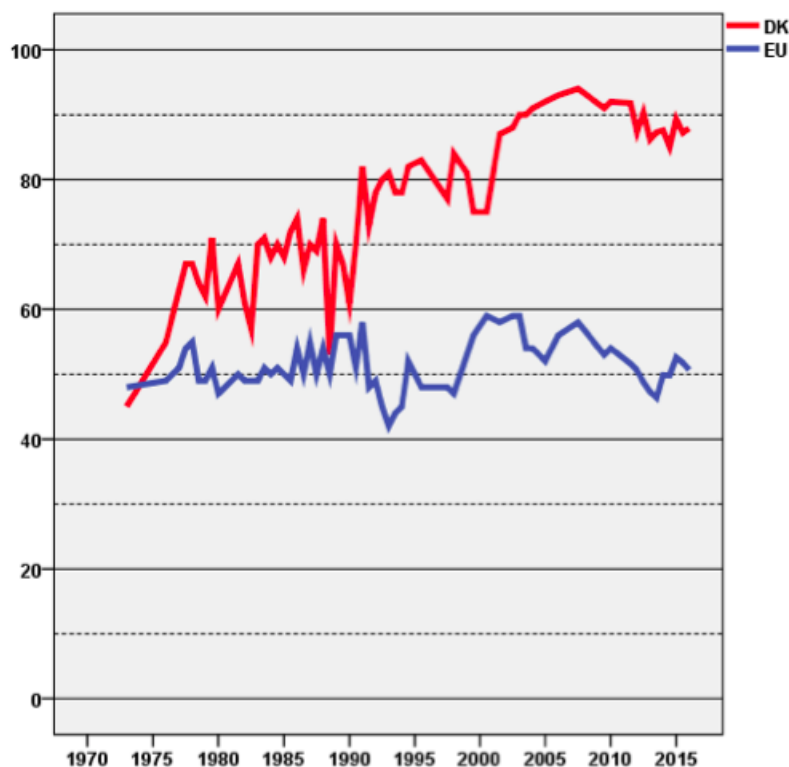
29. MAR, 2018 | KUN FOR ABONNENTER

Martin Breum i RÆSON33: Arktis er på regeringens sikkerhedspolitiske top 5. Men Grønland og Danmark marcherer hver sin vej

28. MAR, 2018 | KUN FOR ABONNENTER

I 24 år har Vesten forfulgt en forkert politik over for Rusland. Er det på tide at tænke nyt?

Analyse i RÆSON33

Kilde: Eurobarometeret, diverse årgange.

Tabel 2. Tilfredshed med nationalt demokrati i EU landene 2016.

	Meget + nogenlunde tilfreds	Meget tilfreds		Meget + nogenlunde tilfreds	Meget tilfreds
Danmark	88	38	Estland	51	3
Luxembourg	85	26	Portugal	45	1
Sverige	80	19	Frankrig	42	3
Holland	78	15	Italien	40	3
Finland	77	11	Slovakiet	39	3
Irland	69	15	Cypern	34	6
Malta	66	14	Ungarn	34	3
Tyskland	66	12	Spanien	32	2
Østrig	65	12	Kroatien	32	2
Belgien	63	7	Bulgarien	31	5
Storbritannien	62	11	Rumænien	31	2
Tjekkiet	58	3	Litauen	30	2
Letland	53	4	Slovenien	30	1
Polen	51	5	Grækenland	17	1

Standard Eurobarometer 85, Foråret 2016.

Hvad er forklaringen? Figur 1 tyder umiddelbart på, at den økonomiske udvikling spiller en vis rolle for vurderingen af demokratiet og at den økonomiske krise siden 2008 kan være en del af forklaringen på det lille fald i demokratisk tilfredshed. Fra den næsten håbløse økonomiske situation i 1980'erne, hvor alle økonomiske kurver – betalingsbalance, arbejdsløshed, statens underskud mv. pegede i de forkerte retninger, stiger tilfredsheden med demokratiet, da økonomien langsomt vender op gennem 1990'erne. Men økonomi er på ingen måde den eneste forklaring. Eksempelvis tager den demokratiske tilfredshed et stort spring opad i starten af 1990'erne, hvor arbejdsløsheden var tre gange større end i dag – 350.000 (12 pct.) mod de nuværende 111.000 (4 pct.).

Økonomien er heller ikke hele forklaringen på, at den demokratiske tilfredshed topper i 2007-2008 og er faldet siden, men den spiller uden tvivl en rolle. De højeste værdier nogensinde på 93 og 94 pct. tilfredshed blev målt netop i 2007 og 2008, hvor alt økonomisk på overfladen så perfekt ud. Omvendt slår faldet først for alvor igennem i 2013 og 2014 med "kun" 85-87 pct. tilfredshed, og fra anden halvdel af 2013 var økonomien på vej frem, uden at det rigtig kunne ses i tilfredsheden – så koblingen mellem økonomi og tilfredshed er på ingen måde direkte og enkel.

**Der er i øjeblikket
mere politikerlede end**

for fem-syv år siden, men politikerleden ligger på samme fundamentale niveau, som den har gjort de seneste 45 år.

Siden 2013 har økonomien været i fremgang med eksempelvis færre konkurser og tvangsauktioner, 110.000 flere i beskæftigelse og 55.000 færre arbejdsløse. Det kan være med til at forklare, at tilfredsheden ikke er faldet siden 2014, og måske kan fortsat økonomisk fremgang på længere sigt være med til at løfte den demokratiske tilfredshed tilbage over 90 pct. Men synet på demokratiet er en kompleks størrelse, hvor grundlæggende demokratiske idealer, regeringens præstationer og synet på de samfundsmæssige udfordringer samt mange andre faktorer spiller ind, så der er ingen garanti for øget tilfredshed, selv om økonomien går frem.

Når der er mere end solid opbakning til demokratiet og når der ikke er mere politikerlede end for 10, 20 eller 40 år siden, hvorfor svømmer vi så over i alarmråb og tilhørende forklaringer og løsninger? Svaret ligger netop i løsningerne. Politikerlede og demokratisk krise bruges som affyringsrampe for diverse forslag: flygtningestramninger, skattereformer, nye partier, ja alt mellem himmel og jord.

En ting er, at partier, interesseorganisationer og andre politiske aktører bruger påstande om politikerlede og demokratiets krise som iscenesættelse og begrundelse for diverse politiske forslag, reformer og initiativer, men hvorfor går medierne ikke kritisk til de mange påstande om politikerlede og demokratikrise? Svaret er ganske enkelt: Medierne er i sin natur en bekymringsindustri, som bygger journalistikken på problemer og kriser. Demokratisk krise og politikerlede er "bedre" nyheder end demokrati i europæisk særklasse.

Medierne burde være langt bedre til, at stille kritiske spørgsmål til advokaterne for politikerleden og de tilknyttede løsninger, til at fastslå proportionerne, og have det historiske perspektiv. Men det sker næppe, så vær sikker på, at medierne i de kommende år fortsat vil byde på alarmering: demokratisk krise og politikerlede og stort set intet historisk overblik og fakta, som er at demokratiet er i historisk og international særklasse. Og med cirka samme niveau af politikerlede, som de forudgående 45 år. ■

ILLUSTRATION: Unge mennesker demonstrerer i Spanien, endnu et land, hvor populistiske partier siden finanskrisen har haft medvind. Foto: Carlos Spottorno/Polfoto

**RÆSON Aften 9. april
16-18.30: Fake news,
medierne og magten**

**Køb den nye udgave af
"Verdens Magter" og få
en billet til RÆSON
AFTEN 22/5: Kina nu**

**RÆSON AFTEN: Det
borgerlige Danmarks
fremtid**

**Køb bogen Verdens
Magter: "Generelt en af
de bedste og mest
grundige aktuelle
globale analyser..."**

RÆSON udgives af:
RÆSONs Forlag
Webersgade 1 3. tv.
2100 København Ø

RÆSON udkommer på tryk fire gange årligt og løbende på nettet, hvor udvalgte artikler er gratis. RÆSON er uafhængigt

I CHEFREDAKTIONEN BL.A.:
- Max Secher Quorning (daglig chefredaktør) mq@raeson.dk
- Sidsel Kappel Staal (projektchef) sidsel.staal@raeson.dk
- Clement Behrendt Kjersgaard (ansv. udgiver)
clement@raeson.dk
Indlæg, spørgsmål og kommentarer: redaktionen@raeson.dk

ABONNEMENT:
Har du spørgsmål eller ændringer ift. dit abonnement, skal du kontakte Repiit, der administrerer RÆSONs distribution. Du kan logge direkte ind på din personlige side via:
www.mitabonnement.dk/raeson eller kontakte Repiit på telefon 70 23 60 90 eller på raeson@repiit.com

(enhver artikel er kun udtryk for skribentens holdninger) og non-profit (alle indtægter investeres i magasinet). Magasinet blev startet i 2002 - og bragte alene i 2011 527 artikler på nettet ([se alle artikler her](#))

EVERYBODY WINS